

1983 yılı yaz aylarında Suriye'ye gittim. O sırada orada bulunan birkaç merkez komitesi üyesinin yanı sıra Teslim Töre ile de görüştim. Avrupa'da çalışma konusunda yapılan görüşme pek anlamlı olmadı diyebilirim. Avrupa ülkelerinin kendi koşulları, bu ülkelerde –büyük çoğunluğu Almanya'da olmak üzere- yaşayan 3 milyon kadar Türkiyeli ve bunların arasında çalışma yürütülmesi gerektiğine itiraz eden yoktu. İyi de, böyle bir çalışma oradaki örgütün enerjisinin, zamanının ve kaynaklarının önemli bölümünü yutacaktı. Bu, boş bir çalışma değildi zira en başta politik olarak bize önemli olanaklar getirebilirdi, ne ki, bunlar ancak başarılı bir politik çalışmadan sonra gündeme gelebilirdi. Sanki duvara konuşuyordum, kimse itiraz etmiyordu ama anlamadığı da belli oluyordu. İki yıl önce Paris'e geldiğimde ben de aynı durumda değil miydim? Avrupa ülkelerinin Suriye'nin aşağı yukarı benzeri olduğunu zannediyordum. Bu ülkelerin kendilerine ait bir kitlesi bulunduğunu, çalışma koşullarının bambaşka olduğunu kısa süre sonra anlayacaktım.

Bazı şeylerin görülmesi gerek, anlatmakla olmuyor. Sonuçta kafamdaki çalışma tarzı anlayışına itiraz eden yoktu. Fransa ve Almanya'da geçen iki yıl içinde açık başarı kazanmıştım. O yılların büyük yenilgi ortamı içinde başarı, nerede olursa olsun, herkese ilaç gibi geliyordu.

TKEP kadrolarını yeniden düzenlemenin sıkıntısı içindeydi. Aranılanlar, yakalananlar, yer değiştirmesi gerekenler... Hepsinin kısa sürede halledilmek zorunda olması ciddi bir sıkıntı yaratıyordu. Merkez Komitesi, Genel Sekreter ve Avrupa ülkelerinden sorumlu olan dışında, Türkiye'de kalacaktı. Ülke dışına çıkışları sadece Kongre ve MK Plenumları ile ilgiliydi. Acilciler'deki durum ile hiç benzeşmeyen bir uygulama. Orada, özellikle örgütün en örgütlü olduğu iddia edilen Güney bölgesinde olanlar, hemen Suriye'ye çıkmışlar ve orada kalmışlardı. Bazıları Suriye'ye çıkışını 12 Eylül'den de önce yapmıştı. "Savaşmak"tan, "direnme"ten çok söz ediliyordu ama başlıca kadroları Suriye'de toplayıp "direniş" konuşmak da pek hoş oluyordu doğrusu...

Hiç kimse göz göre göre yakalanmak istemez. TKEP'in merkezi insanları ülkeye geri dönüyorlardı. Tehlikeliydi ama sonuçta tutunabilecekleri alanlar vardı. Acilciler'de ise böyle bir alan neredeyse yoktu. Dolayısıyla burada söz konusu olan niyet değil, o niyetin üzerine oturabileceği zemindi. En örgütlü olduğu savunulan Güney bölgesi kimseyi saklayabilecek durumda değilse, sokağa çıkma yasağının olduğu gecelerde sokakta da yatacak haliniz olmadığına göre, dönüp ne yapacaksınız?

Acilciler gerçekte 12 Eylül öncesinde önemli oranda çökmüş durumdaydı. Değişik kentlerde bazı ilişkiler vardı, onların da bir bölümü yakalanınca geriye pek bir şey kalmıyordu. Böyle bir durumda "direniş" sözcüğünün fazla anlamı olmuyordu. Kendisi direnemeyen örgütün halkı direnişe çağırmasının üzerinde hiç durmayalım daha iyi olur!

Dönmeden önce MK üyelerinden birisi ile ayrıntılı olarak konuştum. Bana, “Parti çok yorgun yoldaş” dedi. “Yapılması gereken çok şey var ve insanlar bu yoğunluğu kaldırmakta en başta psikolojik olarak zorlanıyorlar.” Bunun ne anlama geldiğini kısa süre sonra yapılacak MK Plenumu ile ortaya çıkacaktı. TKP, o sırada 5. Kongresi’ni yapmak üzereydi ve Kongre Tezleri olarak da “Mustafa Suphi Tezleri” adlı bir broşür yayınlanmıştı. Bu broşürde 12 Eylül cuntası faşist olarak adlandırılıyor, geçmişteki yanlışların bir bölümünün özeleştirisi yapılıyor, komünistlerin birliği savunuluyordu. Böyle bir çizgi değişikliğinin TKP dışındaki sovyetçi partileri etkilememesi mümkün değildi. Ne ki, bizde etkinin dozu kaçırıldı...

1983-1986 arasındaki dönem TKEP içinde TKP tartışmasının ön planda olduğu dönemdir. Bu dönemde Almanya parti örgütü, parti içinde herkesin tanıdığı ve faaliyetini yakından izlediği bir konuma gelecekti.

Sürecek...